

Duurzaam Wijkcontract

BOCKSTAEEL

P.V. VAN DE ALGEMENE VERGADERING
GEHOUDEN OP DATUM VAN

23 mei 2013

Aanwezigen :

Stad Brussel

Mevrn de Schepenen AMPE, HARICHE, LALIEUX, PERSOONS.
Dhr de Schepen COOMANS.
Mevrn ALAMAT, DELL'ORSO, JULLIEN, LAMBRECHTS, VANDERHAEGHE.
Dhrn BOUSSET, HAXHE, VAN GORP.
Mevr. **Error! Reference source not found.**
Dhr SAINARD.
Dhr VAN WIJNGAARDEN.
Dhrn TIMMERMANS, VEREECKEN.
Dhr DELANNAY.
Mevr. FOURNEAU.
Mevr. VAES.
Dhr HELIN.
Mevr. CODEMUS.
Mevr. DE CEUSTER.
Dhr NILS.
Mevr. ACKERMANS.
Mevr. VAEL.
Mevr. STALPAERT.
Mevr. FRANCOIS.
Mevr. GHORDO.
Dhr DANERO.
Dhrn LEFEVRE, MARQUE.
Mevr. WASTCHENKO.
Dhr LEURQUIN.
Mevr. WILLEMS.
Dhr VAN KEIRSBILCK.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Projectleider

Studiebureau

O.C.M.W.

Atelier Pel

ATRIUM

Bredeschool De Haven Laken

Buurtspport Brussel

Codemus Concept

De Weeg

D'Broeij

Espace Enfance 4

GES

Mission Locale de Bruxelles-Ville

Onder Ons

Picol

Project X

Samenleven/Convivence

Buurtwijk Noordwijk

V.G.C.

Wijkcomité MC/R/S

Vertegenwoordigers Buurtbewoners

Mevr./Dhr FORTON, HANON, LAUREYS, LOGGHE, LONFILS, SENNESAEL, VAN GEEL, ZOUBIDA.

Buurtbewoners

Mevr./Dhr BODART, DERIPPER, DIALLO, EL AKEL, LAPORTE, KLAUNER, LAUFER, LEPINOIS, LEYSEN, LHAMDI, LHODI, MAIER, MASSAUX, MOLTMANN, QUAKELS, SCHOTTEY, TIMMERMANS, VANCRAEYNEST, VAN HUMBEECK, VAN LIEFFERINGE, VERNIN, WITTOCX.

Verhinderd

Mevr. LEMACHE.
Dhrn LE DOCTE, MAYEUR.

1. Inleiding door Mevrouw de Schepenen ANS PERSOONS

Mevrouw de Schepenen ANS PERSOONS leidt deze tweede Algemene Vergadering van het Duurzaam Wijkcontract Bockstael in. Ze herinnert de werking en de ontwikkeling van dit participatief proces, eigen aan de Wijkcontracten. De Wijkcommissie (W.Co.) werd opgericht na de eerste A.V. en brengt de verkozen vertegenwoordigers van de buurtbewoners en van de verenigingen uit de wijk samen. Er werden al twee W.Co. gehouden sinds het opstarten van de studie en de diagnose. Deze

werden toevertrouwd aan het studiebureau Artgineering & Urban Platform t.v. Tijdens de tweede W.Co. werden thematische rondetafel gesprekken georganiseerd. Deze boden de gelegenheid om verschillende adviezen, ideeën en commentaren over de noden van de wijk kenbaar te maken, evenals de potentiële projecten die zouden moeten beantwoorden aan de verwachtingen van de buurtbewoners en gebruikers van de wijk. Mevr. de Schepen stelt even vluchtig de ploeg van het studiebureau en van de Coördinatrice van de Herwaarderingsacties van de Stad Brussel voor, evenals de aanwezige leden van het College. Alvorens het woord te laten aan het studiebureau, herinnert ze dat na deze uiteenzetting tijd zal besteed worden aan de projectenoproep en het beantwoorden van eventuele vragen.

2. Voorstelling door het studiebureau (SB)

2.1. Voorstelling van de ploeg

Dhr VAN WIJNGAARDEN stelt de ploeg voor van het bureau [Artgineering & Urban Platform] dat zal werken aan de uitvoering van het basisdossier van het WCT, hun werkmethode evenals hun vorige ervaringen met de Wijkcontracten. Alhoewel het studiebureau Artgineering gevestigd is in Rotterdam, werkt deze regelmatig aan projecten en studies in België (Vlaanderen, Wallonië en Brussel). Urban Platform zal voornamelijk het deel van de studie verzorgen dat gebonden is aan de vastgoedprojecten, de ramingen en het financieringsplan.

2.2. Planning en stappen

Het WCT zal starten begin 2014 en zal eindigen eind 2017. De duur bedraagt dus 4 jaar + 2 bijkomende jaren om de opgestarte projecten en werven, indien nodig, af te werken. 2013 is het jaar "0" waarin het programma wordt uitwerkt. Tijdens de laatste twee maanden heeft het SB een diagnose van de perimeter opgesteld door een inventaris en opmetingen te maken op het terrein en wijkquêtes uit te voeren bij de buurtbewoners. Steunend op de diagnose definieert het SB een strategie en een stedenbouwkundige visie voor de wijk die de projecten zal hernemen vastgesteld in het kader van deze studie.

2.3. Diagnose

De wijk bevindt zich in de zone van de stedelijke herwaardering in het noorden van Brussel. De perimeter verspreidt zich rond het Bockstaelplein en het spoorwegnet, tussen de Demeerstraat in het Zuiden en het Oud station van Laken in het noorden en de nieuwe voetgangersbrug Fransman tot aan de Chambon doorgang in het westen en oosten. De perimeter van dit WCT is gelegen tussen 4 oudere wijkcontracten uitgevoerd tijdens de vorige jaren. Het gaat hier om een aanvulling en het verbinden van verschillende projecten die uitgevoerd werden de laatste 15 jaar.

2.4. Doelstellingen

1. Heraanleg van het Bockstaelplein,
2. Aanleg en verbindingen versterken tussen de verschillende projecten en netwerken (groen, mobiliteit, ...) over heel de perimeter.
3. De aanwezigheid van buurtvoorzieningen versterken (sport, recreatief...) en de openbare ruimten.

2.5. Thematische kaarten

De diagnose steunt op een thematische kaarten atlas (eigendommen, bestaande toestand, staat van de gebouwen, erfgoed, bevolking...) uitgevoerd tijdens de opnamefase, op basis van enquêtes en opzoeken, statistische gegevens, ...

(Zie bijgevoegde voorstelling)

2.6. Wijkenquêtes en participatie

Het SB herinnert dat de diagnose rekening heeft gehouden met de resultaten die voortvloeien uit de uitgevoerde enquêtes op het terrein bij de buurtbewoners en de uitwisselingen en ontmoetingen die plaats gehad hebben met de socio-economische actoren uit de wijk. De voornaamste onderwerpen die opvallen tussen deze 109 enquêtes zijn :

- Een tekort aan netheid,
- Een tekort aan informatie en communicatie betreffende uitrustingen en de activiteiten in de wijk,
- Een tekort aan groene-, sport- en ontspanningsruimte voor kinderen en jongeren,
- Het tekort aan infrastructuur voor de zwakke weggebruikers.

De diagnose van het sociaal klimaat toont de noodzaak van een « ontsluiting » tussen de wijken op lokaal en supra-lokaal gebied en het tekort aan ontmoetingsplaatsen, uitwisselingen en buurtruimte.

De vorige W.Co. (16 mei 2013) heeft de leden samengebracht in 4 rondetafelgesprekken over de volgende thema's :

- mobiliteit,
- milieu,
- de socio-economische en socioculturele infrastructuren,
- tewerkstelling en opleiding.

Het SB werkt sindsdien op de analyse en de synthese van de ingezamelde resultaten. Deze zullen dan de eerste bevindingen vervolledigen, aanpassen en versterken en bepaalde prioriteiten kunnen vastleggen die verwacht werden voor dit WCT :

- het Bockstaelplein herkwalificeren en meer « polyvalent » maken,
- de sport en spel uitrustingen versterken, zowel buiten als binnen,
- de zichtbaarheid en de complementariteit van de bestaande uitrustingen verbeteren,
- het lokaal netwerk versterken,
- de SPI- en opleidingscentra begunstigen, vooral bij de jongeren,
- Kwaliteitsbuurtoerusting oprichten bestemd voor de buurtbewoners.

Het geheel van deze bevindingen worden omgezet in het programma als projecten bestemd voor de infrastructuren en de openbare ruimte maar ook voor de socio-economische aspecten.

2.7. Strategie

Deze vormt een stedenbouwkundige visie en een middel om het geheel van de operaties in te kaderen binnenin de perimeter, rekening houdend met de inzet die bestaat op grotere schaal. De stap bestaat uit een verband leggen tussen de bebouwde en onbebouwde ruimte in de perimeter. De onbebouwde ruimte (openbaar) wordt daarna geëvalueerd in functie van de toegankelijkheid. Inderdaad, een groot deel van de onbebouwde ruimten zijn momenteel niet toegankelijk (voornamelijk de ruimten gebonden aan de spoorweg activiteiten). De strategie stelt voor om deze ruimte maximaal te benutten en deze aan te leggen om zo een verbinding aan te leggen tussen de sites op regionale schaal (Tour & Taxis en de Heyzel) en de twee vastgestelde openbare ruimten in de wijk herkwalificeren : enerzijds « Bockstael » en « Chambon/oud station » anderzijds. In de buurt van deze openbare ruimten werden « potentiële » gebouwen (leegstaand, onbenut ...) opgemerkt waar men vastgoed projecten zou kunnen ontwikkelen.

3. Initiatievenoproep en projectenoproep

Sinds 3 weken werd een initiatievenoproep en een projectenoproep opgestart bij de buurtbewoners en bij de verenigingen ter ondersteuning van de socio-economische acties in het herwaarderingsprogramma van het WCT.

De initiatievenoproep is vooral bestemd om de burgerprojecten te ondersteunen zoals bv : wijkfeesten, straatfeesten ... maar in de bredere zin alle collectieve, participatieve en plaatselijke acties op de openbare ruimte over een tijdsduur van maximaal 1 jaar. De selectie zal gebeuren op basis van de volgende criteria :

- integratie van de betekenis duurzame ontwikkeling,
- weerslag en voordelen op de openbare ruimte,
- collectieve en participatieve omvang.

De projectenoproep beoogt socio-economische projecten geleid voor een minimale duur van 4 jaar. De selectiecriteria zijn bijna dezelfde en men moet de bevindingen en streefdoelen voorstellen in een synthesesetabel beschikbaar bij de inschrijvingsformulieren.

De initiatieven en projecten kunnen neergelegd worden tot 10 juni 2013 in de daarvoor bestemde brievenbussen neergezet in de wijk.

4. Vragen

Mevr. De Schepen geeft het woord aan de aanwezigen om hun reacties en eventuele vragen te beantwoorden.

➤ ***Zal het Bockstaelplein een voetgangerszone worden zonder voertuigen ?***

Dit was een punt dat regelmatig aangekaart werd in de enquêtes en tijdens de W.Co. Het toont een gebruikersprobleem aan. De voertuigen zullen zeker nog aanwezig zijn op het Bockstaelplein, maar men moet een evenwicht zoeken tussen de verschillende gebruikers. Het parkeren op het plein zal gereorganiseerd moeten worden en de parkeerkwestie in de wijk moet eigenlijk herbekeken worden in heel de perimeter en niet alléén op het plein. De doelstelling is meer kwalitatieve openbare ruimten bieden in de wijk maar de problematiek van het parkeren zal in de projecten moeten verwerkt worden.

➤ ***Kan men de fietsenstalling versterken in de wijk? Bijvoorbeeld de gesloten « mini box » die al bestaan in Brussel Stad.***

Het is inderdaad een interessant idee die men kan hernemen in de projecten van de openbare ruimte. De plaats van de fiets en in het algemeen die van de zachte weggebruikers met de bijhorende uitrustingen zal versterkt worden in de wijk. Een mogelijkheid die nog moet bestudeerd worden betreft eveneens het idee van een bewaakte fietsparking.

➤ ***Zou de parking van de oude GB, gelegen tussen de Maria-Christinastraat en de Stefaniastraat niet kunnen gebruikt worden en openbaar/toegankelijk gemaakt worden voor de noden van de wijk ?***

De site werd vastgelegd in de lijst van de potentiële sites. De taak van het studie bureau bestaat er nu in elk van deze sites te onderzoeken om hun mogelijkheden te evalueren.

➤ ***Is de studieperimeter definitief ? Is het mogelijk deze nog uit te breiden ?***

Het gaat hier over een studieperimeter. In functie van de diagnose van de bevindingen en de doelstellingen, kan de perimeter nog aangepast worden zolang de aanpassingen gegrond zijn.

- ***Kunnen meerdere verenigingen samen éénzelfde project binnenbrengen? Kan men een budget voorzien voor de aanwerving van personeel? Is het mogelijk tussenkomsten en prestaties te betalen voor bewezen diensten?***

Ja, dit alles is mogelijk en kan deel uitmaken van de projecten. Elk project wordt beschreven in een fiche met onderverdelingen zoals personeel, werkingskosten, materialen. Deze laten toe de acties te financieren die in verband staan met de diagnose.

- ***Het onderwerp « huisvesting » komt weinig aan bod in de diagnose. Dit is eigenaardig omdat in de andere Wijkcontracten die een belangrijk punt was. Op welke elementen heeft het SB zich gebaseerd om aan deze diagnose te komen? Ter herinnering, in het Wijkcontract Roodhuis, was de aanvraag en de noden zeer groot.***

De staat van de bebouwing werd gemaakt op 3 criteria : staat van de gevel, raamwerk en kroonlijsten enkel langs de voorgevel. Het betreft hier geen analyse van de binnenkant of van de achterkant van de gebouwen, waarvoor het moeilijker is een duidelijke staat op te maken. Wat betreft de bewoonbaarheid binnenin de gebouwen is het zeer moeilijk juiste gegevens te bekomen, maar op basis van de enquêtes op het terrein, betrof het geen prioritair punt. Het gaat hier dus wel over een punt dat het SB zeker nog moet bewerken.

- ***In de presentatie wordt de Maria-Christinastraat voorgesteld als een GFR, maar er is niets aangelegd.***

De GFR maakt deel uit van een gewestelijk netwerk. Sommige delen zijn aangelegd en andere worden pas geprogrammeerd in de komende jaren. Er zal rekening gehouden worden, bij de uitwerking van de projecten met het traject van de route, en deze zal dan de kans geven om de ontbrekende gedeelten uit te voeren.

- ***Betreffende de burgerprojecten (socio-economische projectenoproep), heeft de Stad al een lijst met projecten die ze wenst te ondersteunen?***

De oproep is er om alle voorstellen toe te laten. Men zal een selectie maken tussen de ontvangen projecten.

- ***Er zijn talrijke leegstaande gebouwen en onbewoonde verdiepingen, voornamelijk bij handelszaken. Zijn er bijzondere ideeën/voorstellen ten opzichte van deze problematiek? Hoeveel zal er besteed worden aan het Wijkcontract Bockstael?***

Het budget besteed aan het WCT ligt nog niet vast. Wat betreft de leegstaande gebouwen, werden deze vastgesteld in de diagnose, onder andere op de kaart van de “vastgoed dynamiek”. Het betreft één van de doelstellingen van de herwaarderingsacties om het probleem van de toegangen naar de leegstaande verdiepingen boven handelszaken op te lossen. Zulke aanpassingen werden uitgevoerd in het eerste gedeelte van de Maria-Christinastraat in het kader van het WCT Roodhuis.

- ***De Jan Bollenstraat is een inkomende straat die veel transit verkeersproblemen meebrengt. De Tacquetstraat wordt hernomen in de perimeter van het WCT omdat er geen werken gedaan werden aan deze straat tijdens het WCT Paleizen over de Bruggen. Ter herinnering, er werd een project van een voetgangersbrug overwogen over de Koninginnelaan, gelijklopend met de spoorweg, die de Paleizen over de Bruggenwijk zou verbinden met de Maria-Christinawijk en uitlopend langs de Tacquetstraat. Er zijn ook talrijke veiligheidsproblemen bij de MIVB aanleg in de wijk.***

- ***Wat betreft het WCT Bockstael, wanneer zal de Internetsite geactiveerd worden? Zal het mogelijk zijn een kopie van de voorstelling van deze avond te bekomen?***

De Internetsite zal binnenkort bijgewerkt worden. Men is pas in het hele begin van het WCT proces en dit zal de 4 komende jaren doorlopen. Er is tijd nodig om alle communicatiewerktuigen voor te bereiden en er is nog steeds tijd genoeg voor de projectenoproep. Alle nuttige onderdelen zullen binnen enkele dagen beschikbaar en toegankelijk zijn.

➤ *De staat van het metro/trein station verkeert in zeer slechte staat en zeer vuil, dit geeft een slecht beeld van de wijk.*

Er worden vergaderingen voorzien met de MIVB en de NMBS in de komende weken. Dit zal hen gemeld worden en men zal overwegen wat er kan gedaan worden.

5. Conclusies :

Men herinnert de datums en belangrijke stappen van dit WCT :

- wandeling rond de perimeter: juni,
- voorstelling van het programma project : juni,
- openbaar onderzoek over het basisdossier en het programma van de operaties: september,
- een Algemene vergadering zal plaatshebben na de vakantie. U zult later ingelicht worden over de datum.

De zitting is opgeheven.

